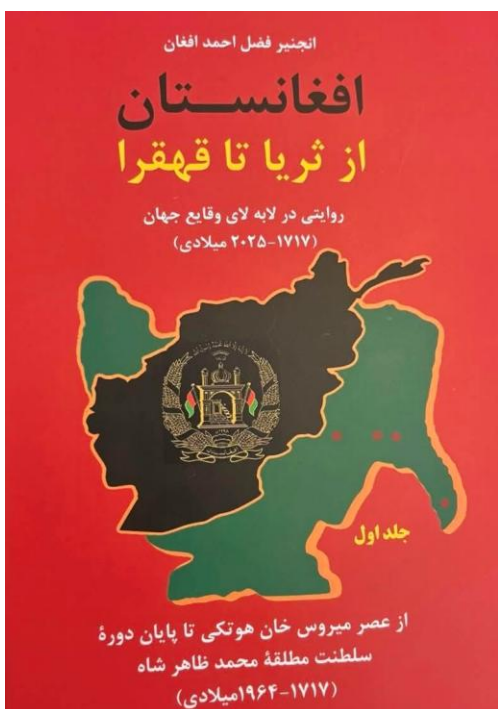

افغانستان از ثریا تا قهقرا

(از ۱۷۱۷-۲۰۲۵)

تألیف انجنیر فضل احمد افغان

این اثر گرانبها که در دو جلد ضخیم (مجموعاً ۱۰۴۶ صفحه) نوشته شده و با قطع و صحافت زیبا چاپ شده است سه روز قبل بدسترسم قرار گرفت که از طریق انتشارات اندوآریانا برایم فرستاده شده بود. در همینجا از لطف مولف محترم تشکر میکنم.

جلداول حاوی وقایع تاریخی از زمان میرویس خان تا پایان صدارت داوود است و جلد دوم وقف دوران سلطنت ظاهرشاه و نظامهای بعد از ظاهرشاه شده است. هر دو جلد با تصاویر متعدد از رجال و شخصیت‌های سیاسی است که نقشی در تاریخ افغانستان معاصر داشته اند.

مؤلف کتاب را با اهدای آن به والدین محترم خویش و به خانم و فرزندان خود و به نسل جوان امروز و فردای افغانستان و به آموزگاران و استادان زحمتکش افغان و بالاخره به دانشمندان و فرهیخته گان و همه کسانی که زندگانی خود را با صداقت و شجاعت در راه اعتلای کشور و افشای چهره های خاین و ضدمنافع ملی صرف کرده اند، اهدا کرده است.

سپس مؤلف مراتب احترام و تسلیم خود را بمناسبت جانبازیهای فرزندان دلیر کشور که از اثر جنگهای تحمیل شده چه در جریان سه جنگ افغان - انگلیس و چه در دوران مقابله با تجاوز اتحاد شوروی و ایالات متحده امریکا و پیامدهای آن متحمل شده اند ابراز داشته است. در این تسلیم مؤلف قهرمانان هر سه جنگ افغان و انگلیس: وزیر اکبرخان و سردار ایوبخان و شاه امان الله غازی را با ملکه ثریا فراموش نکرده است.

از لحاظ محتوا، این اثر خواننده را با ریشه های تاریخی، فرهنگی و سیاسی افغانستان آشنا میکند و مسیر پیدایش افغانستان نوین را با حوصله مندی نشان میدهد.

نویسنده با بهره گیری از اسناد معتبر به بررسی نقش رهبران بزرگ، جنگها، معاهدات سرنوشت ساز و تحولات داخلی و خارجی پرداخته است.

این کتاب نه تنها تاریخ قدرت یابی بلکه داستان مبارزات استقلال خواهی مردم افغانستان را بازتاب میدهد.

این اثر درکنار روایت تاریخی، به تحلیل عوامل سقوط و پیشرفت نیز پرداخته است و نشان می دهد که چگونه مداخلات خارجی و اختلافات داخلی کشور را از مسیر سالم توسعه تغییر داده است.

این کتاب آئینه ای برای شناخت هویت ملی و درک گذشته است که امروز ما را شکل داده است. اثری که هرافغان آگاه باید آنرا بخواند و خود را با گذشته پراز فراز و نشیب کشور آشنا سازد.

با مطالعه این اثر خواننده پایه های فهم عمیق تاریخ افغانستان را بدست می آورد و برای ورود به تحولات پیچیده دوران معاصر آماده میشود. (افغان: ص ۴ جلد کتاب)

قابل یادآوری است که در این کتاب برپیشینه کلمات «افغان و افغانستان» و نیز نام های تاریخی افغانستان و از جمله نام خراسان و جغرافیای تاریخی آن مکتب شده و اطلاعات جالبی ارائه شده است که یکی از مباحث مهم و ضروری تاریخ افغانستان است.

نکته قابل تذکر اینست که مؤلف محترم خود یک انجنیر ساختمان است ولی درکارنویندگی و پژوهش های تاریخی و تحلیل و تجزیه پدیده های اجتماعی و سیاسی نیز از چنان مهارتی برخوردار است که گویی یک متخصص تاریخ موضوع را بررسی میکند. و این نشان میدهد که مؤلف در مسایل تاریخ و تحولات سیاسی نیز از ذوق و استعداد و ظرفیت کافی برخوردار است. و در پرتو همین استعداد و ظرفیت توانسته است تاکنون ده اثر مستقل به زبان های دری و انگلیسی در رشته انجنیری ساختمانی و نیز تاریخ افغانستان بنویسد و بدسترس علاقمندان تاریخ بگذارد.

یکی از کارهای پراهمیت و ماندگار جناب افغان صاحب تالیف کتاب «توطیه و جنایات در افغانستان از سال ۱۷۰۰ تا ۲۰۱۴» به زبان انگلیسی در ۸۰۰ صفحه است که برای آگاهی مردم امریکا و سایر خارجیها از تاریخ افغانستان بسیار با اهمیت است و خدمتی ماندگار است.

جناب افغان صاحب علاوه بر کتابهای سودمند رشته انجنیری و تاریخی، صدها مقاله سیاسی و انتقادی در رسانه های جمعی از جمله در وبسایت های افغانی و نیز فیسبوک نوشته و به نشر رسانده اند. بنابراین جناب ایشان از جمله شخصیت های فرهنگی و نخبه گان ملی و فنی بشمار میروند.

قرار معلوم جناب افغان صاحب در حال حاضر که بسن ۸۹ سالگی قرار دارند و دچار تکلیف صحی نیز میباشند اما باز هم کتاب دیگری در دست تالیف دارند ما سلامتی و تندرستی جناب ایشان را از خداوند آرزو میکنیم و توفیق مزید شان را در تکمیل اثر زیرکارش آروزمندیم.

پایان ۲۰۲۲ / ۸ / ۲۶

سه کامنت از میان کامنتهای خوب درباره کتاب

Naim Barakzai

استاد محترم و گرامی، از شما صمیمانه سپاس‌گزاری می‌کنم که با توضیحات ارزشمند، مفید و در عین حال خلاصه و روشن، بخش‌هایی از کتاب انجینر افغان صاحب را با ما شریک ساختید. بدون شک این توضیحات، زمینه‌آشنایی بیشتر ما را با شخصیت، اندیشه‌ها، خدمات و تلاش‌های ایشان برای وطن و مردم فراهم می‌سازد.

برای افغان صاحب، عمر طولانی، صحت و سلامتی کامل و توفیق روزافزون در خدمت به وطن و مردم عزیز افغانستان از بارگاه خداوند متعال آرزو می‌کنم. محترم افغان صاحب، بدون شک یک شخصیت ملی و قابل احترام کشور ما هستند. محبت و علاقه بی‌حد و اندازه ایشان به وطن و مردم افغانستان، صداقت، احساس مسئولیت و تلاش‌های شان در راستای خدمت به مردم، جایگاه ویژه‌ای در قلب‌های هموطنان شان ایجاد کرده است.

امیدوارم خداوند متعال همیشه ایشان را در پناه خود داشته باشد، صحت و سلامتی شان را مستدام بدارد و عمر باعزت، پربرکت و طولانی نصیب شان فرماید تا سال‌های متمادی در کنار مردم و در خدمت به وطن عزیز ما افغانستان باقی بمانند.

بار دیگر از استاد محترم به خاطر این توضیحات ارزشمند و معرفی فشرده و آموزنده کتاب انجینر افغان صاحب صمیمانه تشکر می‌کنم و برای شان نیز صحت، موفقیت و سربلندی آرزو دارم.

با حرمت و دعای خیر.

Mir Wais Afghan

نگاهی ارزشمند به تاریخ معاصر افغانستان

کتاب «افغانستان از ثریا تا قهقرا (۱۷۱۷-۲۰۲۵)» اثر گران‌سنگ انجینیر فضل‌احمد افغان، با دو جلد و بیش از هزار صفحه، تلاشی قابل‌تقدیر برای بازخوانی تاریخ سیاسی، اجتماعی و استقلال‌خواهی افغانستان است.

اهمیت این اثر تنها در گستردگی مطالب و اسناد آن نیست بلکه در تلاش نویسنده برای پیوند دادن رویدادهای تاریخی با عوامل سیاسی، اجتماعی و مداخلات خارجی و نیز بررسی ریشه‌های مفاهیمی چون «افغان»، «افغانستان» و خراسان نهفته است.

نکته شایان توجه این است که مؤلف با وجود تخصص در رشته انجینیری ساختمان، در عرصه پژوهش تاریخی، تحلیل رویدادهای سیاسی و نگارش آثار تحقیقی نیز کارنامه‌ای درخور احترام دارد. چنین آثاری، به‌ویژه در روزگاری که شناخت دقیق و مستند گذشته برای فهم وضعیت امروز افغانستان ضروری است، ارزش فرهنگی و علمی ویژه‌ای دارند.

از جناب انجینیر فضل‌احمد افغان به خاطر این تلاش علمی و فرهنگی صمیمانه سپاس‌گزاریم و برای ایشان با توجه به سال‌های پربار زندگی و خدمات علمی‌شان صحت، سلامتی و توفیق بیشتر در ادامه پژوهش و نگارش آرزو می‌کنیم.

بی‌تردید، تاریخ زمانی به سرمایه‌ای برای آینده تبدیل می‌شود که با مطالعه، نقد علمی و دوری از تعصب خوانده و بررسی شود. این اثر می‌تواند زمینه‌ای برای چنین گفت‌وگویی فراهم سازد. شناخت گذشته، مقدمه فهم امروز و ساختن فرداست.

Fazel Ahmed

خواهران و برادران نهایت گرامی و مشفق فیسبک!

اولا با عرض سپاس از جناب نهایت مهربان دانشمند و موارخ یکتا بزرگوار سیستانی صاحب که همیشه در راه روشنگری جوامع افغانی ما خدمات ارزشمند و فراموش ناشدنی نموده اند من عرایض مختصری در مورد تقریظ و زره نوازی که جناب سیستانی صاحب بزرگوار در حق اینجانب رواداشته بودند قبلا بحضور شان تقدیم داشته بودم و با استفاده از این فرصت از همه شما خواهران و برادران شریف، نجیب، قدرمند، وطن‌دوست و عاشق مادروطن و تاریخ مادروطن که احساسات نیک و آکنده از محبت خود را در حق محترم اکادمیسن سیستانی صاحب و این عاجز و خدمتگار شما ابراز فرموده اید از هریک شما از صمیم قلب تشکر و عرض سپاس مینمایم ای کاش توان میداشتم که دسته های گلها را نثار قدوم هریک شما و بزرگوار سیستانی صحب میکردم اینک در ذیل مجددا عرایض قبلی خود را که بحضور سیستانی صاحب تقدیم نموده بودم حضور شما پیشکش میدارم.

با عرض حرمت و سپاس فراوان، انجنیر فضل احمد افغان ۲۲ اگست ۲۰۲۶م»